

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ THU

**QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ THUỘC HỆ
THỐNG Y TẾ DỰ PHÒNG TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ THU

**QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ THUỘC HỆ
THỐNG Y TẾ DỰ PHÒNG TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS.Nguyễn Việt Dũng

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan:

- Luận văn này là nghiên cứu của riêng tôi, toàn bộ nội dung nghiên cứu do chính tôi thực hiện.
- Số liệu trong luận văn được thực hiện khảo sát, điều tra trung thực.
- Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2018

Tác giả

Vũ Thị Thu

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Quý Thầy Cô, bạn bè, Ban giám đốc và tập thể công chức, viên chức Sở Y tế tỉnh Bắc Kạn, các đơn vị sự nghiệp Y tế dự phòng trực thuộc Sở Y tế, vì vậy tôi xin trân trọng cảm ơn các vị lãnh đạo và tập thể công chức, viên chức Sở Y tế tỉnh Bắc Kạn, các đơn vị sự nghiệp Y tế dự phòng trực thuộc Sở Y tế đã cung cấp thông tin, tài liệu và trao đổi ý kiến chuyên môn trong quá trình thực hiện Luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn TS Nguyễn Việt Dũng, người hướng dẫn khoa học của Luận văn, đã hướng dẫn tận tình và giúp đỡ em về mọi mặt để hoàn thành Luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Quý Thầy Cô Khoa Kinh tế, Khoa Sau đại học Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã hướng dẫn và giúp đỡ em trong quá trình thực hiện Luận văn.

Mặc dù bản thân đã cố gắng, tuy nhiên do hạn chế về thời gian nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của quý thầy cô và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2018

Tác giả

Vũ Thị Thu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Những đóng góp của Luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ THUỘC HỆ THỐNG YTDP	4
1.1. Cơ sở lý luận về công tác quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP	4
1.1.1. Đơn vị sự nghiệp công lập và các đơn vị thuộc hệ thống YTDP:	4
1.1.2. Quản lý tài chính tại các đơn vị sự nghiệp công lập và các đơn vị thuộc hệ thống YTDP.....	10
1.1.3. Mục tiêu của quản lý tài chính YTDP.....	18
1.1.4. Nguyên tắc quản lý tài chính YTDP	19
1.1.5. Nội dung quản lý tài chính đối với các đơn vị thuộc hệ thống YTDP.....	19
1.1.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP	29
1.2. Cơ sở thực tiễn	34
1.2.1. Những đổi mới trong cơ chế quản lý tài chính trong lĩnh vực Y tế ở Việt Nam	34
1.2.2. Kinh nghiệm về công tác quản lý tài chính ở một số đơn vị Y tế.....	36
1.2.3. Các bài học kinh nghiệm cho các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn.....	44

Chương 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	46
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	46
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	46
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	46
2.2.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	47
2.2.3. Phương pháp phân tích, đánh giá thông tin.....	47
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	48
Chương 3 THỰC TRẠNG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ THUỘC HỆ THỐNG Y TẾ DỰ PHÒNG TỈNH BẮC KẠN.....	50
3.1. Khái quát về hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn.....	50
3.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển.....	50
3.1.2. Chức năng, nhiệm vụ, cơ cấu tổ chức của các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	50
3.1.3. Về trang thiết bị.....	61
3.1.4. Về công tác quản lý tài chính.....	61
3.1.5. Những kết quả đạt được của các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn từ năm 2016 -2018.....	61
3.2. Thực trạng quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn.....	64
3.2.1. Đặc điểm quản lý tài chính của các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn.....	64
3.2.2. Thực trạng việc khai thác các nguồn tài chính của các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	66
3.2.3. Thực trạng sử dụng các nguồn tài chính của các đơn vị sự nghiệp YTDP thuộc Sở Y tế Bắc Kạn	71
3.2.4. Thực trạng công tác tổ chức quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	79
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	88
3.3.1. Yếu tố bên ngoài	88

3.3.2. Yếu tố bên trong.....	93
3.4. Đánh giá chung về quản lý tài chính đối với các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn.....	95
3.4.1. Những thành công trong công tác quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	95
3.4.2. Những hạn chế trong công tác quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	97
3.4.3. Nguyên nhân của những tồn tại	100
Chương 4 HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ THUỘC HỆ THỐNG Y TẾ DỰ PHÒNG TỈNH BẮC KẠN.	102
4.1. Định hướng phát triển của các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn..	102
4.1.1. Định hướng phát triển chung Ngành y tế.....	102
4.1.2. Định hướng phát triển các đơn vị sự nghiệp YTDP	103
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn	104
4.3. Một số kiến nghị.....	110
4.3.1. Về phía Nhà nước.....	110
4.3.2. Về phía ngành y tế	111
KẾT LUẬN	113
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	115
PHỤ LỤC.....	119

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Diễn giải
BV	Bệnh viện
CCHCC	Cải cách hành chính công
CSSK	Chăm sóc sức khỏe
CSYT	Cơ sở Y tế
ĐVSN	Đơn vị sự nghiệp
ĐVSNCL	Đơn vị sự nghiệp công lập
KHCN	Khoa học công nghệ
KTQD	Kinh tế quốc dân
KTTT	Kinh tế thị trường
KTXH	Kinh tế xã hội
NĐ	Nghị định
NSNN	Ngân sách nhà nước
PLXH	Phúc lợi xã hội
TTB	Trang thiết bị
TTYT	Trung tâm Y tế
TW	Trung ương
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
XHH	Xã hội hóa
YTCS	Y tế cơ sở
YTDP	Y tế dự phòng

DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ

BẢNG

Bảng 3. 1. Cơ cấu tổ chức của Trung tâm Phòng chống bệnh tật.....	58
Bảng 3. 2. Kết quả thực hiện công tác phòng chống bệnh lao.....	62
Bảng 3. 3. Kết quả thực hiện công tác Phòng chống bệnh Phong.....	63
Bảng 3. 4. Tổng hợp các nguồn thu giai đoạn từ 2016 – 2018.....	66
Bảng 3. 5. Tổng kinh phí NSNN cấp cho hoạt động của các đơn vị hệ YTDP thuộc Sở Y tế từ năm 2016-2018.....	68
Bảng 3. 6. Bảng tổng hợp nhóm chi cho viên chức từ năm 2016 – 2018.....	72
Bảng 3. 7. Bảng tổng hợp chi cho chuyên môn nghiệp vụ từ năm 2016-2018....	74
Bảng 3. 8. Bảng tổng hợp chi mua sắm TSCĐ từ năm 2016-2018.....	76
Bảng 3. 9. Bảng tổng hợp so sánh tình hình quyết toán chi không thường xuyên so với dự toán chi không thường xuyên.....	81
Bảng 3. 10. Kết quả khảo sát công tác lập dự toán.....	83
Bảng 3. 11. Kết quả khảo sát công tác thực hiện dự toán.....	85
Bảng 3. 12. Kết quả khảo sát công tác quyết toán.....	87
Bảng 3. 13. Kết quả khảo sát công tác tổ chức bộ máy kế toán.....	87
Bảng 3. 14. Kết quả khảo sát công tác thanh tra, kiểm tra.....	88
Bảng 3. 15. Kết quả khảo sát công tác tự chủ.....	88

BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3. 1. Tổng thu dịch vụ của các đơn vị hệ YTDP thuộc Sở Y tế từ năm 2016-2018.....	70
---	----

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Quá trình phát triển nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần theo cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đem lại nhiều kết quả tích cực đáng kể. Trong quá trình phát triển đó, các quốc gia luôn chú trọng việc CSSK cho con người làm gốc, định hướng cho các chương trình KT-XH khác vì mục tiêu phát triển bền vững; thể hiện xuyên suốt trong đường lối xây dựng và phát triển đất nước. Điều này được khẳng định một cách rõ ràng trong chiến lược quốc gia về bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân giai đoạn 2011 - 2020, tầm nhìn đến 2030 tại Quyết định số 122/QĐ-TTg ngày 10/01/2013 của Thủ tướng Chính phủ: *"Sức khỏe là vốn quý nhất của mỗi con người và của toàn xã hội; dịch vụ y tế công là dịch vụ xã hội đặc biệt; không vì mục tiêu lợi nhuận; đầu tư cho y tế là đầu tư phát triển, thể hiện bản chất tốt đẹp của xã hội"*.

Trong những năm qua, để thích nghi với nền KTTT, Y tế đã được xã hội hóa và trở thành dịch vụ trong hệ thống kinh tế quốc dân, với cơ chế tự chủ tài chính như hiện nay đòi hỏi quản lý tài chính đối với hệ thống YTDP vừa phải đảm bảo hiệu quả, vừa phải đảm bảo mục tiêu công bằng trong CSSK, hướng tới mục tiêu phát triển KTXH của đất nước. Thực hiện đồng thời các mục tiêu trên không phải là dễ dàng đối với các ĐVSNCN vốn trước đây đã hàng chục năm hoạt động trong cơ chế bao cấp, đặc biệt đối với tỉnh Bắc Kạn, đây là một trong những tỉnh vùng núi cao thuộc vùng Đông Bắc, có địa hình phức tạp, cơ sở vật chất và kinh tế chưa phát triển, với tổng diện tích đất tự nhiên là 4.859 km²; dân số toàn tỉnh khoảng 313.084 người gồm 07 dân tộc anh em sinh sống (Tày, Nùng, Kinh, Dao, Mông, Hoa và Sán Chay), trong đó đại đa số là dân tộc thiểu số (80%), mật độ phân bố dân cư tương đối thưa thớt. Với các tiềm năng sẵn có về tài nguyên thiên nhiên (tài nguyên đất, tài nguyên khoáng sản, tài nguyên rừng). Do đó đòi hỏi quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP trở thành yêu cầu tất yếu để có thể thích ứng với cơ chế tự chủ tài chính.

Xuất phát từ vị trí công tác của mình, học viên lựa chọn đề tài *"Quản lý tài chính tại các đơn vị thuộc hệ thống YTDP tỉnh Bắc Kạn"* để làm luận văn thạc sĩ, với mong muốn tiếp tục nghiên cứu, tìm ra các giải pháp quản lý tài chính hữu hiệu cho các cơ